

gerne faar Tolden godtgjort af den danske Regering for den Fisk, der eksporteres fra Færøerne til Spanien, er der ikke noget, der hedder, at de danske herboende Eksportører af færøsk Klipfisk, der er færdigbehandlet i Danmark, opnaar en tilsvarende Toldgodtgørelse for den Fisk, de ønsker at eksportere fra Danmark til Spanien. Konsekvensen af den Stilling, Regeringen indtager til dette Spørgsmaal, burde i Virkeligheden være den, at ogsaa herboende Firmaer fik den samme Toldbegunstigelse som Færingerne, fordi det ellers ikke vil være muligt at oparbejde dette Erhverv paa Grund af Konkurrencen med de Lande, der har Mestbegunstigelsestraktater med Spanien.

Jeg vil gerne til Slutning fremsætte nogle Udtalelser angaaende den Smuds-konkurrence, der paaføres Landets Handelsstand af de samvirkende Brugsforeninger. I en for øvrigt meget naiv Pjece, udsendt af de samvirkende Brugsforeninger, Hovedstadens Brugsforening, København, tilrækkes Handelsstanden paa det allerfør-færdeligste. I denne Pjece, der har været meget omtalt i Handelskredse, og som for øvrigt ogsaa har foranlediget en Modpjece, undser man sig ikke for at beskyldte de handlende for at anvende rent ud bedrage- riske Metoder, foruden at de naturligvis beskyldes for at flaa Forbrugerne og andet i samme Stil; at Handelsstanden ogsaa i al Almindelighed bliver kaldt for Snyltere paa Forbruget, noterer jeg blot for en Ordens Skyld.

Jeg forstaaer ikke, at Brugsforeningernes Ledere ikke undser sig ved at lægge Navn til saadanne ubeviste og ubeviselige Paastande. Det er dog et stift Stykke, at hele Handelsstanden skal finde sig i den Slags Beskyldninger af Brugsforeninger, der trods nok saa mange Paastande om det modsatte ikke er i Stand til at levere Va- rerne billigere til Forbrugerne end de handlende; tværtimod er det mit bestemte Indtryk, at Brugsforeningerne i Almindelighed ledes daarligt, og at Forbrugerne bliver langt bedre betjent hos den private hand- lende, der har personlig Interesse i at be- tjene sine Kunder godt, fremfor af Brugs- foreningsledere og Bestyrere, der ikke har nogen personlig Interesse i at bevare Kun- derne eller behandle dem godt.

Naar jeg har fremdraget denne Sag, er det, fordi den forekommer mig at være et typisk Billede paa de smudsige Vaaben, visse Brugsforeninger anvender i Kampen mod den legitime Handel.

Jeg skal ikke gaa i Detailler med Hen-

syn til Spørgsmaalet Brugsforening kontra Købmand; det er ikke nødvendigt, for det rent faktiske Forhold er, at Brugsforenin- gerne i langt de fleste Tilfælde ikke alene ikke er i Stand til at levere Forbrugerne Varen til samme Pris som Købmanden, men i mangfoldige Tilfælde fordyrer Varen, dels paa Grund af en alt for kostbar Admini- stration, og dels fordi Købmanden hyppigt er dygtigere og bedre uddannet end Brugs- foreningslederen og som Følge deraf for- staaer at disponere paa en klogere og mere forretningsmæssig Maade end den Mand, der sidder i et Embede som Brugsforenings- leder eller Brugsforeningsbestyrer.

Men Spot og Skade følges som bekendt ad; ikke alene skal Købmanden finde sig i at blive spottet og forhaaet af Brugs- foreningerne, der ikke med hæderlige Midler kan faa Bugt med Købmandsstanden, men Forholdet er tilmed det, som enhver i det høje Ting ved, at medens den handlende overlæsses med Skatter af enhver Art, direkte og indirekte, er Brugsforeningerne skattefri. Efter mit Skøn er det fuldkom- men urimeligt, at Brugsforeningerne dan- ner en Art Skattely. En Skat paa Brugs- foreningerne vilde være en retfærdig Skat, saafremt man derved naaede til at stille dem paa samme Skatteniveau som Køb- manden, og det er en af de meget faa Skat- ter, jeg kunde tænke mig at medvirke til.

Der er en himmelvid Forskel paa Andelsforetagender og Brugsforeninger. Det forekommer mig, at man fra visse Sider meget hyppigt søger at give det Udseende af, at disse to Ting er det samme, men medens Andelstanken er en god og sund Tanke, der har haft uhyre megen Betyd- ning for vort Land, er Forholdet det stik modsatte, hvad Brugsforeningerne angaar. Der findes mange Tusinde Mennesker her i Landet, der har mistet alt eller næsten alt, hvad de ejede, igennem Brugsforeningerne; det solidariske Ansvar har medført, at et stort Antal Mennesker, der slet ikke var klar over, hvad de indlod sig paa, er blevet klædt af lige til Skindet. Jeg kunde nævne ikke 1 eller 10 Eksempler paa havarerede Brugsforeninger, men med Lethed 20 eller 50, og i mange af disse Tilfælde har Med- lemmerne mistet praktisk talt, hvad de ejede. En saadan Risiko er ikke forbundet med at handle hos Købmanden.

Den højtærede Erhvervsminister har Uret, naar han forleden her i dette høje Ting sagde, at de handlende tog den samme Avance nu i Kroner og Øre som for flere Aar siden. Det kan simpelt hen ikke lade sig gøre af Konkurrencehensyn. Jeg tror